

INFORMAČNÍ SERVIS Č. 28

(Vydává NEZÁVISLÉ TISKOVÉ STŘEDIŠKO: Michal Blažek, Jan Brabec, Marie Divišová, Zuzana Dienstbierová, Jan Hrabina, Ivan Lamper, Zbyněk Petráček, Teraza Pokorná, Jan Ruml, Jan Slovák, Jaroslav Spurný, Miroslav Šimáček, Petruska Šustrová, Jáchym Topol, Martin Weiss.

Středisko vzniklo 18.11. sloučením redakcí REVOLVER REVUE a SPORTU. Během dvou dnů se k němu přidalo množství dobrovolných spolupracovníků, které z technických důvodů nelze jmenovat všechny, avšak bez nich by naše práce nebyla realizovatelná. Redakce děkuje všem, kteří se naší práci účastní a podporují ji.

Adresa: BOLEZANOVA 7, PRAHA 1.)

Jak jste si možná všimli v tiráži, odstěhovali jsme se na novou adresu. Čísla telefonních stanic vám oznámíme okamžitě, jakmile je budeme znát. V Galerii mladých, našem dosavadním působišti, dál trvá základní kolportáž IS. Od 1.1.1990 by se prostory galerie měly vrátit ke svému původnímu účelu. Chtěli bychom při této příležitosti poděkovat obyvatelům domu ve Vodickově 10, kteří nám ochotně zapůjčili své telefony a po dobu téměř jednoho měsíce beze slova výčitky tolerovali naši noční práci. (red)

KOMUNIKÉ

Dnes 13.XII.1989 se ve Valdštejnském paláci v Praze sešli zástupci rozhodujících politických sil v naší zemi, aby posoudili některé otázky spojené s volbou nového prezidenta. Jednání se zúčastnily: delegace pověřená předsednictvem ÚV KSČ, delegace Československé strany socialistické, Československé strany lidové, ÚV SSM, Občanského fóra, Verejnosti proti násilí a stávkujících studentů.

I. Po složitém a dlouhém jednání dospěli zúčastnění shodně k těmto závěrům:

- způsob konzultací rozhodujících politických sil, který se osvědčil při sestavování federální vlády, je třeba použít i při řešení otázky volby prezidenta ČSSR;

- vzhledem k současnému obsazení funkce předsedy federální vlády se zúčastnění domnívají, že by prezidentem ČSSR měl být občan ČR bez politické příslušnosti;

- lhůta čtrnácti dní stanovená v čl. 62 odst. 3 ústavního zákona o čes. federaci pro vykonání volby prezidenta ČSSR se vzhledem k potřebě dalších konzultací politických sil jeví jako příliš krátká a je žádoucí ji prodloužit přijetím příslušného ústavního zákona;

- zúčastnění předatavatelé se shodují na nezbytnosti rekonstrukce složení Federálního shromáždění, tak aby z něho odešli ti, kteří neskytají záruky rozvoje politické demokracie, a aby nejvyšší orgán státní moci byl doplněn občany, kteří jsou předataviteli současných politických proudů. To má výrazně přispět k tomu, aby zákonodárny sbor mohl plnit svoji úlohu v současné složité situaci. O této rekonstrukci a její možné ústavněprávní úpravě budou bezprostředně zahájena jednání předatavitelů politických sil;

II. Dále byla posuzována otázka způsobu volby prezidenta ČSSR. Zejména byly konstatovány nesmírné komplikace a rizika, které by byly spojeny se zavedením přímé volby prezidenta občany. Až doposud všechny politické síly, jejichž předatavitelé se účastnili jednání, vycházely z existujícího ústavního systému parlamentní republiky, který byl v naší zemi zaveden v zásadě již ústavou z r. 1920. Na základě tohoto ústavního uspořádání byli také zvoleni všichni českoslovenští prezidenti. Dosud zúčastněné politické síly směřovaly k řešení politické krize v souladu s platným ústavním zákonem o československé federaci. Zavedení přímé volby prezidenta by znamenalo rozrušení ústavněprávních vztahů nejvyšších orgánů státu a směřovalo by k přeměně celého systému v smyslu republiky prezidentského typu. Vytvořilo by zároveň sotva řešitelné problémy z hlediska státoprávních vztahů českého a slovenského národa, které v souladu s ústavním zákonem o čs. federaci vylučují vnucování vůle jednoho národa druhému.

Přípravy a realizace přímých voleb by byly legislativně a technicky velice náročné a vyžadovaly by zřejmě minimálně tři měsíce. Bylo při tom konstatováno, že podle názoru zúčastněných předatavitelů by prezident ČSSR měl být nyní zvolen jen na období do ustavení Federálního shromáždění, které vzejde ze svobodných a demokratických voleb.

III. V závěru všichni přítomní vyjádřili naději, že tato jednání budou i napříště zárukou demokratického vývoje československé společnosti.

Jednání se zúčastnili:

Za KSČ: V. Mohorita, O Šaling, J. Bouchal, J. Siroký
za ČSS: B. Kučera, J. Skoda
za ČSL: J. Bartončík, B. Svoboda, O. Tuleškov,
za SSM: M. Ulčák, J. Daňhel,
za OF : P. Pithard, Z. Jičínský, M. Kocáb, J. Petrová, V. Šilhan, S. Vonda,
za VPN: M. Kusý,
za studenty: M. Mejstřík,
za ÚV MF ČSSR: J. Krejčí,
ústavněprávní experti: J. Boguszak, J. Jirásek

STANOVISKO K VOLBĚ PREZIDENTA

Své stanovisko k volbě prezidenta nám poslali i mluvčí Občanského fóra ÚEM Čs. akademie věd. Z jejich dopisu vyjímáme:

"... Naším úkolem není zvolit prezidenta, ale uchránit nastoupenou obrodu společnosti. Volba prezidenta není cílem, nýbrž prostředkem. Tak bychom také měli uvažovat o kandidátech na prezidenta republiky.

Domníváme se, že všichni kandidáti by měli uvážit poctivě, co je prvorádým posláním prezidenta v příštích měsících našich dějin. Zda jde o prosazení zájmů jedné či více skupin, o rehabilitaci politického vývoje před 21 lety či o záruku a záštitu nezvratnosti pokrokových změn, které si veřejnost vymohla prostřednictvím OF a VPN. Tedy stručně: zda jde o budoucnost či minulost naší republiky. A pokud to bude málo, pak zvážit, kdo a jak připravoval obrození života naší společnosti. Mějme na paměti, které skupiny občanů se dokázaly semknout v zájmu všech, a důsledně a přímočaře prosazovat tyto zájmy v jednáních se státní mocí. V této souvislosti bychom chtěli zdůraznit obsah morální výzvy "Sloužit!". Toto pojetí lidské aktivity podle našeho názoru chápe důsledně pouze pan Václav Havel; dejme důvěru tomu, kdo jednáním a ne slovy formuluje a prosazuje naše společné zájmy."

Mluvčí OF ÚEM ČSAV: Dr. V. Bednář, Dr. V. Mandys, CSc., Dr. B. Jelínek, DrSc. Dr. M. Braniš, CSc., Dr. J. Müller, Jan Kucharák

JAK TO DNES VIDÍM

V jistých zemích bývá dobrým zvykem oslovovat soudce "Vaše ctihodnosti." Nejsem filolog, nicméně v takovém oslovení cítím ten význam, že pojem soudce se úzce pojí s pojmem být hodným cti. Opačné pak bezctný soudce není soudcem, neboť nelze být soudcem a být lidmi přitom opovrhován pro nečestnost. V takovém případě by nešlo o soudce, ale o lumpa, Vaše ctihodnosti.

Konečně člověk se vždy spíše skloní před autoritou lidskou než mocenskou, kterou na rozdíl od první poslouchá nerad.

O soudcích jsem začal z toho důvodu, že se mi to hodilo a také proto, že představují vrchol pyramidy společenského ukáznování, bez něhož se lidé bohužel dosud neobejdou. Nižšími články jsou vyšetřovatelé - honiči lumpů, a konečně hlídači - policisté, kteří zabráňují občanům se těmi lumpy stát. A i u nich je otázka vyšší morálky, než jaká je ve společnosti obvyklá, podmínkou úspěšného plnění povinností. Opět jistě země, kde šerif musí být úctyhodným člověkem, tedy hodným úcty ostatních, aby ho občané nechali dělat jim šerifa. V takovém Svěcarsku si přý obecní strážníky obec přímo volí.

Zmíněná vyšší morálka, odvaha, schopnosti a z nich přirozená autorita a důvěra u společnosti jsou tedy pro dobře fungující policii nezbytné. Lidé musí v policii cítit oporu, zastání a pomoc v nouzi bez ohledu na toho či onoho konkrétního příslušníka. A naopak, jeden lump v uniformě zkazí pověst všem ostatním. A že jich u nás máme dost, mohl by ne jeden vyprávět. Sanci pro 15 milionů většina lidí využila. Využijí nyní příslušníci SNB možnost stát před lidmi nikoliv jako představitelé panských rozkazů, anonymních figurek ve špinavé hře, nýbrž jako hrdí nositelé jmenovky Jan Novák, služební číslo HF 58, člen zvláštní vybrané skupiny občanů v uniformách s výlozkami, které jsou symbolem důvěry a úcty?

J. E. S., člen Nezáv. vyšetřovací komise

MIGRÉNA V PP VB ČSR V ROCE 1983

Proč jsem vatoupil do pohotovostního pluku VB? Po dopravní nehodě mi vyšetřující kapitán doporučil, abych se vážně zajímal o vstup do SNB, jinak přijdu o řidičák. Mně se stejně nechtělo blbnout dva roky na vojně, takže mi to připadalo jako výhodný obchod. Pohotovák bude pro mě vysvobozením, namlouval jsem si. To, že peníze, které budu dostávat, jsou od Jidáše, jsem nevěděl.

Nástupu do Pohotovostního pluku v Hrdlořežích předchází pěti měsíční náhradní vojenská služba ve Frýdku Místku, která se až na běh a plnou polní a zpív v plynové masce dá vydržet. Zajímavý poznatek z NVS: "modrá je barva nepřítele, nátěnky se musí červenat!?" Ale zpět k údolí dutých hlav, tak je nazýván Pohotovostní pluk v Hrdlořežích. Zde se učí, bydlí a cvičí cucáci v bílých přilbách. Zde jsou ty transportéry, vodní děla, štíty, obušky a střelné zbraně. Zde je sídlo těch, kteří podlehlí věčně se opakujícím hezlům o nepřátelích socialismu a chrání svými pendreků úzký okruh mafianů. Jejich ochranu provádějí formou zákroků k udržení veřejného pořádku, na základě rozkazů, které se bojí neuposlechnout. Každé vybočení z přesné nalinkované vzoru je treatáno. Zákaz vycházek, zákaz návštěvy rodiny, odnětí části platu, odebrání hodnosti, propuštění od SNB, krásný treat, ale oni se ho bojí, a samozřejmě prokurátor.

Někteří po zjištění, o co se tu jedná, odchází od SNB již během výcviku. Není to jednoduché. Mě postihla nevyléčitelná migréna, po měsíci svobody jsem se zázračně uzdravil. Jiný si vzal děvče z tzv. kriminálně závadové rodiny, později se rozvedli. Další se chtěl zaštelit a po Bohnicích byl propuštěn. V době mého působení se prováděl zákrok pouze jeden, toho jsem se pochopitelně nezúčastnil. Kamarád mi za protislužbu stvořil újmu na zdraví. V lékařské zprávě pak stálo: "příslušník SNB spadl z višně a způsobil si ...".

Velmi zajímavý je blízký hostinec Na Rychtě, tam se můžete seznámi s našimi příslušníky v plné parádě. Pitky v uniformách, tanec na stole, opasky a pistolema poházené po parapetech nebyly zvláštností. Vidět esenbáka v uniformě, jak se potácí, či leží na chodníku, popř. bleje, nebylo v této končině žádnou zvláštností.

Při nedávné cestě metrem jsem byl svědkem rozhovoru tří těchto rádoby ochránců veřejného pořádku. Projev lítosti jednoho z nich, "já si už asi nepraštím, jsem na fotce," mě utvrdil v přesvědčení! V přesvědčení, že slova, která v poslední době slycháme, já nic, já muzikant, to dirigent, nesmíme ode všech hodnotit stejně. Některí se schovávají za skutečnou nevinu svých kamarádů. Vyzývám všechny čestné příslušníky s čistýma rukama, přestaňte se bát a oddělte od sebe sadiaty. Jen tak docílíte získání dost upadlé vážnosti vašich uniforem. My rozumní lidé víme, že bezpečnost zapotřebí je. Ale především ona musí dodržovat zákony a ne se stát v pocitu nedotknutelnosti zločineckou organizací.

V Praze 12. prosince 1989 (René Szabó)

ZA OBCANSKE ANGAŽMÁ — — VÝPOVED?

V pátek 8.12.1989 byla mistrovi kamenosochařství a malířství Okresního podniku služeb Rychnov nad Kněžnou Petru Vančurovi doručena výpověď z pracovního poměru. Jde o výpověď ze strany organizace dle par. 58, odst. 1 ZP - ve zkušební době bez udání důvodu.

Petr Vančura nastoupil do funkce mistra 2. října 1989 a zkušební doba mu končí 31.12.1989. Pracovní hodnocení přímého nadřízeného Petra Vančury je navýsost pozitivní. Stejně zní i hodnocení podřízených pracovníků.

Petr Vančura se v poslední době aktivně podílel na vzniku OF v podniku. Protože ředitel podniku Rehák Josef odmítá sdělit jakýkoliv racionální důvod výpovědi, máme právo se domnívat, že se jedná o represii za jeho účast v OF a jeho občanskou angažovanost.

OF v OPSD požádalo ředitele podniku o vysvětlení a 99 pracovníků rychnovských provozoven OPS požádalo ředitele podniku o zrušení výpovědi. Tyto žádosti budou zveřejněny v okresním tisku 14.12.1989 a v okresním vysílání rozhlasu po drátě dne 11.12., 12.12. a 14.12.1989.

OF OPS Rychnov nad Kněžnou

PŘEHLED ZPRAV

*BŘECLAV: Podle sdělení OF Břeclav se v neděli 17.12. 11 hodin uskuteční akce "Ruce Evropě". Lidé držící se za ruce vytvoří řetěz z Břeclavi přes vesnici Poštornou k bývalému hraničnímu přechodu do Rakouska, kde se spojí se svými rakouskými sousedy z obce Reintal. Pro účastníky

je připraveno šampaňské.

*BRECLAV: 13.12. se konala demonstrace před budovou OV KSC. Několik stovek studentů žádalo její předání. Své přání - novou menzu - ilustrovali tlučení do jídelních misek.

*PRAHA: Pracovníci s.p. Metrostav žádají, aby prezidentem CSSR byl parlamentní cestou zvolen pan Václav Havel, který svým statečným občanským postojem v uplynulých letech i v současné době jako jediný z uvažovaných kandidátů dává záruku, že celá naše společnost bude skutečně demokratickou cestou vyvedena ze současné krize až k svobodným volbám. Zároveň žádají Federální shromáždění, aby volba prezidenta byla uskutečněna v co nejkratším čase, tj. v souladu s ústavou do 24.12.1989.

*PRAHA: 13.12.1989 vznikl Koordinační výbor OF pražských středních odborných učilišť. Kontakt: Petr Beniško, SOU Armabeton, U boroviček 1, Praha 6, tel: 356751-4

*Dne 26. 11. se mělo hrát hokejové utkání II.NHL mezi VTJ LITOMĚŘICE a DP PRAHA. Mužstvo vojáků se rozhodlo po dohodě s trenérem civilistou a soupeřem utkání nesehrát a tím podpořit požadavky OF a studentů. Vzniklý konflikt mezi trenérem a vedoucími mužstva maj. Dušanem Smejkallem a pplk. v záloze Miroslavem Mišurcem byl vyřešen na zasedání hokejového výboru VTJ 27.11., kde byl za nepřítomnosti trenéra ustanoven nový realizační tým. Trenér, který argumentoval proti tomuto rozhodnutí tím, že nové jmenování jsou bez hokejové odbornosti, byl ze svého místa vyhozen.

*VINTŘOV: Dilenské občanské fórum Opravy kolejových vozidel podporuje kandidaturu na místo prezidenta: Václav Havel 35 podpisů, Ladislav Adamec 0 podpisů, Alexander Dubček nula podpisů, Cestmír Císař 1 podpis.

*LIPNÍK NAD BEČVOU: Učitelé a žáci SOU MH podporují kandidaturu Václava Havla na prezidenta CSSR. Své rozhodnutí odůvodňují morálními kvalitami a politickou moudrostí V. Havla. (22 podpisů).

*FILMOVÉ LABORATOŘE BARRANDOV. Dle sdělení stávkového výboru FLB proběhla dne 11.12.89 pětiminutová stávka na podporu požadavku studentů na odhalení viníků masakru 17.11.89. Zástupci OF vyjadřují podporu vládě CSSR, i když nesouhlasí s vysokým počtem členů KSC a současně podporují kandidaturu V. Havla na úřad prezidenta CSSR. Upozorňují na skutečnost, že byla dána možnost členům LM a některým funkcionářům KSC k nákupu osobních zbraní. Dovědčuje to text příloženého dokumentu:

Stáb lidových milicí, Závodní jednotka FSB, k r.s.L.Richtera

Věc: Doporučení výboru ZO KSC FL pro s.Pavla Apfethalera

Výbor závodní organizace KSC ve Filmových laboratořích dává tímto doporučení k žádosti s.Pavla Apfethalera o vystavení zbrojního průkazu k držení osobní zbraně. S.Pavel Apfethaler je příslušníkem jednotky LM a své povinnosti vyplývající z tohoto členství dobře plní. Je členem výboru ZO KSC ve Filmových laboratořích, aktivně se zapojuje v činnosti tohoto orgánu a plní i další politické úkoly, kterými je pověřován. Jmenovaný požívá ve své organizaci plnou důvěru, je čestný, spolehlivý, a proto vystavení zbrojního průkazu doporučujeme. Se soudružským pozdravem ZO KSC FL

*ŽATEC: Koordinační výbor OF v Žatci má svůj prostor, a to v Závodním klubu Sroubárny Zatec "Jitřenka", který je přístupný zástupcům vznikajících OF a veřejnosti v úterý až pátek od 16 do 19 hodin. (Jana Kučerová)

*TESLA KARLÍN. Průzkum mínění příznivců OF v s.p.Tesla Karlín, provoz Hostivař zjistil údaje: Podporu kandidatury na prezidenta republiky vyjádřilo Václavu Havlovi 195, Ladislavu Adamcovi 28, Cestmíru Císařovi 23, Alexandru Dubčekovi 4 a jiným kandidátům 15 zaměstnanců. (14.12.89, mluvčí OF Bedřich Karel, ing.Ant.Zápotocký)

*KLADNO. Retěz spojených rukou na znamení jednoty a přátelství vytvořili 14.12. v 16 h. občané Kladenska z iniciativy městského OF. Retěz se odvíjel od místa populárně zvaného Kokos (komunistický kostel - OV KSC), čímž mělo být dáno najevo, komu je třeba připomínat skutečné smýšlení občanů. OF pracovník Okresního kulturního střediska rozvinulo informační akci po vesnických kulturních střediscích okresu. Na mnoha místech okresu jsou stále časté případy perzekucí aktivistů vylepujících letáky OF a strhávání veškeré demokraticky orientované propagace. Veřejnost neví, kam se v takových případech obrátit o radu a pomoc

* PRAHA. Převodem členstva prostřednictvím OV v Praze 1 zanikla dne 13.12. ZO KSC při Elektrických drahách. OF pracujících podniku důsledně vyžaduje okamžité navrácení té části majetku ZO KSC, SSM a LM, která byla pořízena z prostředků koncernu. Opáček místního OF

je i sestavení komise, která prověří jednotlivé nomenklатурní kádry ohledně jejich odborné způsobilosti. Na protest proti politice ÚRO zablokovaly některé provozy členské příspěvkvy ROH. Stávkový výbor El.drah se ujal i spoluorganizace lednového sjezdu nových odborů

* POLITIČTÍ VĚZNI. Podle dotazu S.Pence na ministerstvu spravedlnosti jsou i nadále ve výkonu trestu političtí vězni, na něž se nevztahovala nedávná amnestie, ani jim nebyla udělena milost prezidenta republiky - Ondřej Hoch, Josef Römer, Petr Hauptmann, Viktor Dederá, Antonín Pernický, Zdeněk Síla, Miroslav Kríž, Miroslav Vild (prvních pět jmenovaných obhajoval VONS); součet délky trestů u těchto sedmi lidí je 66 a půl roku. Případy těchto lidí jsou nám známy, předpokládáme však, že jich je mnohem víc. (14.12.)

* KARLŠTEJN. 9.12. vysílala Čs. televize v dětském programu Vlaštovka od 10,15 ráno přenos z různých demonstrací v Praze. Asi v 10,18 byl vypnut proud ve Zdicích a celém okolí a opět zapnut v 10,40, přesně když přenos skončil. /Milan Pelant, telefonická zpráva/

* KARLŠTEJN. Protože lidé jsou pobouřeni vystupováním svých poslanců ve Federálním shromáždění a protože není možné tyto poslance v dohledné době odvolat, doporučuje OF Karlštejn, aby voliči zasílali svým poslancům podepsané petice /nejlépe skupinové organizované/, kde svým poslancům dají jasné najevo, co chtějí /např. jakým způsobem má být provedena volba prezidenta a koho za prezidenta chtějí/. OF Karlštejn má ověřeno, že ve Federálním shromáždění byla ustavena komise, která všechny petice před jejich odevzdáním adresátům registruje, takže nemůže dojít k jejich zamlčení a poslanci musí přání lidí respektovat.

* KARLŠTEJN. Výzva SSM VUHŽ Karlštejn ze 14.12.1989: Vyzýváme mládež ve všech organizacích SSM, se kterými nebyla konzultována podpora kandidatury pana Cestmíra Císáře na úřad prezidenta republiky, aby potvrzením a rozšiřováním této výzvy zamezila dalšímu zneužívání hlasů členské základny SSM.

* NOVÁKY. "Najzávažnejšie a najaktuálnějšíe rozhodnutie najbližšej budúcnosti je volba prezidenta ČSSR, v ktorom popri novej federálnej vlade vidíme záruku budúcich slobodných volieb. Preto osoba prezidenta musí byť nezávislá a nezdiskreditovaná predchádzajúcim negatívnym vývojom spoločnosti, teda nesmie byť členom žiadnej politickej strany. Prípádame sa k návrhu OF a VPN za jednotného kandidáta na prezidenta ČSSR na obdobie do slobodných volieb a to VÁCLAVA HAVLA, "píše koordinační výbor VPN k.p.CHZWP Nováky s podporou 2500 zaměstnanců. 11.12.1989.

* BRECLAV. 14.12. v 9.00 se konalo plenární zasedání poslanců ONV Bréclav. Mluvíci OF celého okreau vznesli požadavek na odstoupení celé rady ONV. Rada tedy dala hlasovat o důvěře. Z celkového počtu 89 poslanců bylo přítomno 72, kteří také hlasovali. Proti místopředsedovi dr.Rylickovi a tajemníkovi dr.Rampulovi hlasovalo 42 posl.(60%) a proti předsedovi 36 posl.(50%). Rada přesto prohlásila, že bere v úvahu i nepřítomné poslance a domnívá se proto, že důvěru dostala. Zástupci občanských fór podali protest u KNV Brno.

* PRAHA. Telegraficky ze schůze výtvarníků v Máněsu. Stanoviska Akčního výboru OF přednesli: O.Zoubek /stávka byla sice ukončena, ale stávková pohotovost trvá pro průtahy se splněním požadavků studentů, AV OF Máes podporuje návrh dr.Kocycha na změnu státního znaku - nahrazením hvězdy královskou korunou, podpořil návrh na osazení sochy T.G.Masaryka od V.Makovského z r.1938/. Centra OF výtvarníků vznikla v Ostí n.Labem, v Liberci, v Ostravě, zvláště dobře pracuje v Brně, v Olomouci, Plzni, Karlových Varech. Zakládají se ve Zlíně a v Uh.Hradišti, zatímco v Jihlavě je vše při starém. Výtvarník Látal /uskutečněno 634 výjezdů po celé ČSSR a tiskovými materiály OF z Máněsa a NTS - Galerie mladých/. T.Rafl /ze sbírek občanů na studenty je v přísné zúčtovávané pokladně nyní 162 000,- Kčs/. V.Spale /zpráva o odstoupení výboru ČFVU, později v diskusi: nepodařilo se již zabránit odjezdu řed. dr.Stěpanovského a dr.Navrátily, jako již nezávislého, sluzebně na předvánoční rej do Paříže/. Pan Faflik z koordinačního centra OF poděkoval za zatím moc nepublikovanou, ale velmi účinnou práci výtvarníků ve prospěch občanského hnutí v zemi.

Z diskuse: K.Trubáček podpořil návrh na náhrobní kámen politického vězně Pavla Wonky, dále přednesen návrh na pamětní desky J.Palacha a J.Patočky. Jedna výtvarnice vyjmenovala osm galerií, které byly v posledních letech zrušeny. Pavel Brom prohlásil, že jednání o navrácení výstavní síně Hollar, / nyní Muzeum J.Fučíka/, se zdá být na 90 procent jisté. Michal Blažek: studenti AVU v Praze jsou nuceni od nástupu posledního rektora vystavovat své diplomy k Muzeu SNB na Karlově. Navrhl, aby pro ně buď byl vystěhován celý objekt, nebo

aby nejen jim, ale všem studentům byla vrácena budova Strakovy akademie na Klárově, kterou obývali od začátku století a od r.1920 vysokoškolákům dokonce patřila. Za okupace byla zabrána nacisty /Oberlandsgerricht/ a byli zde odsuzováni k smrti naši nejlepší lidé /dnes sídlo Federální vlády ČSSR/.

NTS dodává, že federální vláda by se mohla přestěhovat do budovy ÚV KSČ. Martin Svoboda přednesl svou novou koncepci výtvarného života, /hl. bod právním subjektem každý jednotlivý výtvarník bez jakéhokoli prostředníka/. Dne 18.12. ve 12,00 hod. se bude konat v Mánešu schůze všech restaurátorů.

/MB/

INZERÁT NA VEŘEJNĚM ZÁCHODKU?

V současné době žije v Československu asi 750 000 homosexuálních žen a mužů, přičemž jejich problémy sdílí alespoň částečně další asi dva a půl milióny lidí, tedy rodiče, přátelé i odborníci. Vzhledem k tomuto cílu je nutno považovat informovanost veřejnosti za minimální či spíše žádnou. Homosexualita sama je stále pojednávána s příděchem vulgárnosti a skandalizována. Dá se říci, že život homosexuálů probíhá v ilegalitě. Na tom mají lvi podíl současné zákony a nedostatek zařízení pro homosexuály, např. kluby či možnost inzerce. Homosexualita je vrozená a problémy přicházející s pubertou jsou mnohdy ještě palčivější než u heterosexuálů. Podle zákona je věková hranice možnosti sexuálního styku u homosexuálů osmnáct a u heterosexuálů patnáct let. Další omezení se týkají i chování na veřejnosti. U pubertálních heterosexuálů je zcela přirozené projevovat náklonnost voděním za ruku, líbáním apod. a nikoho to ani neudiví ani nepohorší. U homosexuálů je to naprosto nemožné, takové chování by dokonce mohlo být označeno jako pobuřující. A to už spadá pod paragraf. Přitom homosexuálové cítí samozřejmě stejně a k partnerským vztahům přistupují se stejnou vážností jako heterosexuálové. Protože neexistují žádné prostory, kde by se homosexuálové mohli svobodně projevovat (na rozdíl od ostatních vyspělých zemí a dokonce na rozdíl od mnoha i zcela primitivních společností), jsou zahrnání na veřejné záchodky, plovárny a do restaurací, kde ovšem zaleží jen na tolerantnosti personálu. Každý jsme jistě četl inzeráty vylepené na telefonních budkách a vyškrabané do omítky veřejných záchodků. Je to spíš projev zoufalství než vulgárnosti. Homosexuálové sami upozorňují na to, že pokud se jim neposkytne prostor k normálnímu a rovnoprávnému životu, hrozba AIDS zůstane bezprostřední a nekontrolovatelná. Je snad už tedy čas, aby se tato otázka stala veřejnou a bylo ji možno řešit jako cokoli, co přináší život. Právě proto se v těchto dnech ustanovilo HNUTÍ TOLERANCE (hnutí na podporu homosexuálů a boje proti AIDS). Cílem tohoto Fóra je rehabilitace a zrovnoprávnění všech skupin jiných než heterosexuálních. Chce široce spolupracovat a veřejnosti, žádá o možnost publikovat, chce, aby se stalo samozřejmostí, že veřejnost získá informace do této doby určené jen úzkému okruhu homosexuálů, Hnutí usiluje o zkvalitnění sexuální výuky na školách, o inzertní možnosti, o klubové prostory. To vše samozřejmě poslouží i při prevenci choroby AIDS, ale je třeba zdůraznit, že zrovnoprávnění této diskriminované skupiny není jen otázkou zdravotní prevence, ale i měřítkem vyspělosti společnosti. (Kontakt na HT: Jiří Kriz, tel.43 88 874)

(JJB)

KOLEGIUM PRO PODPORU NEZÁVISLÉ VĚDY, UMĚNÍ A VZDĚLÁNÍ

Kolegium pro podporu nezávislé vědy, umění a vzdělání se rozhodlo nepřerušovat svou mnohaletou podpůrní činnost v oblasti nezávislých aktivit a samizdatu, a proto

1. shromažďuje i nadále prostředky pro vědce, umělce, donedávna zakazované, aby jim usnadnilo přechod na přiměřené místo ve strukturách
2. a prosazuje jim publikační, ediční i další existenční možnosti přinejmenším do té doby, než také v tomto zahájí činnost nové ustavené příslušné instituce a organizace umělců a vědců

V podrobnostech se obračejte na Zuzanu Dienstbierovou nebo přímo na dr.Jindřicha Pokorného. Dr.Jindřich Pokorný, 100 00 Praha 10, Šrobárova 20, tel.73 20 14
Zuzana Dienstbierová, 120 00 Praha 2, Rybalkova 10, tel.2518753

konto Kolegia:
EVA JIRSOVÁ 2549-021

St.banka československá, Václavské nám.42, Praha 1

DOPIS REDAKCI

Vážené občanské fórum!

Sme vojaci základnej služby a slúžime v Hronických kasárňach. Je sice sloboda prejavu, ale radšej svoje mená a presnejšiu adresu neudávame, nie je totiž vylúčené, že by sme mohli byť nejak postihnutí. Tak ako väčšina občanov a všetci študenti súhlasíme a požiadavkami, ktoré sa predložili vláde, a samozrejme sa očakávame ich splnenie. To, že to dopadlo trochu inak, to je už iná vec, ale o tom vám písať nechcem, to viete aj sami. Nás najviac štvie, že v kasárňach sme úplne neinformovaní. Prípadáme si ako odrezaní od sveta. Máme tu sice informačné tabule, ak to tak sme nazvať, ale visia v nich propagačné listiny a všelijaké prehlásenia, ktoré svojím obsahom naznačujú, že velenie a väčšina vojakov z povolaní našich kasární, nesúhlasí a jednaním študentov a už vobec nie so zmenami, ktoré nastali vo vláde a podobne. Nikto im neberie ich názor, ale prečo tým krmia aj nás? Chceme vedieť väetko, čo sa vonku deje a hlavne pravdivo! A mi si myslíme, že televízor a rádio k tomu nestačí, zvlášť keď ich nemožeme sledovať celý deň. A potom sa človek, hlavne vojak, ktorý je dezorientovaný, chytá hocičoho a to aj "informácií", ktoré sú umiestnené za už spomínanou vitrínou. Ak chceme, aby sme tým, čo sme už začali, a schválne píšeme "sme", lebo sa rátame medzi vás aj keď teraz nemožeme dať najavo svoj súhlas alebo nesúhlas, ako mi týto listom, niečo dosiahli, tak to závisí od väestrannej informovanosti najširšieho obyvateľstva a samozrejme aj armády. Myslíme, že je úplne zbytočné, aby sme vám písali presné znenie týchto "informácií" a "názorov" zo strany velenia, aj keď ich tu máme pred sebou. Sú podľa nás hrozne zkraslené a z väčšinou z nich nesúhlasíme! Lenže najhoršie na tom je, že sa nemožeme ozvať a tak si každý myslí, že armáda bude radšej neutrálna, ako by sa mala pripojiť k jednej alebo druhej strane. Nechceme očierňovať svojich nadriadených, na to sú tu druhí, my len chceme, aby sme boli aspoň trochu informovaní a nie aby nám vtĺkali do hlavy nejaké nezmysly. Možno to nebude vobec možné, ale chceme vás poprosiť o zverejnenie týchto faktov. Na záver tohto listu by sme chceli povedať, že chceme pretavbu ale ako povedal Michail Gorbačov - z ľudskou tvárou! Pravda zvíťazí!

(Vojáci ZVS Branice VO 1356)

POZOR - URAN!

Vážený pane predseda Federálneho shromáždění, my, súčasní i bývalí haviři Uranových dolů - západní Čechy, se na Vás, ale i na poslance Federálního shromáždění, obracíme tímto prohlášením poté, kdy již z naší strany byly bez zjevného pokroku podniknuty četné pokusy o odhalení závažného protispolečenského jednání vedoucích pracovníků ČSUP, a to jak v oblasti ochrany zdraví pracujících, tak i v jiných oblastech hospodářské činnosti. Již od roku 1986 poukazují mnozí z nás na vědomé poškozování zdraví haviřů, a to nejen v resortu Uranového průmyslu, mnozí z nás poukazují na rozsáhlé zneužívání pravomocí, neoprávněné obohacování, falzifikace dokumentů ap. Minimálně od roku 1986 byla na rozsáhlé porušování zákonosti upozorněna celá řada institucí a organizací, včetně jejich politických struktur, jakož i orgány činné v trestním řízení, ve snaze prolomit bariéru nezájmu a alibismu. Namísto objektivního zhodnocení námi nanesených skutečností však využily mocenské orgány svého vlivu k zatajování skutečného stavu, k potlačení jakýchkoli náznaků snahy o nápravu. Byrokratickými průtahy, zastrasováním, síkanováním a jiným omezováním práv stěžovatelů, jakož i neopodstatněným zlehčováním negativních jevů napomáhaly a nadále napomáhají tyto orgány vedoucím pracovníkům ČSUP v nezákonné protispolečenské činnosti a staly se tak z právního hlediska spoluviníky. Zapříchly tak stav, který se neobáváme označit za stav obecného ohrožení našeho zdraví a zdraví našich kolegů. Připustily, aby byly při výkonu našeho povolání zcela vědomé používány neschválené a dokonce zakázané mechanismy, vyznačující se mnohonásobným překročením zdravotně závazných limitů škodlivých činitelů, aby byly používány technologie a pracovní postupy z hygienického hlediska neopodstatněné či nepřipustné. Udržovaly a nadále udržují tyto orgány vědomé haviřskou obec v nevědomosti o účincích takové práce na zdraví pracovníka, a to minimálně od roku 1970. Tím způsobily a nadále způsobují rozsáhlé zdravotní a jiné poškozování lidí, a to jen proto, aby mohly být vykazovány resp. dosahovány hospodářské výsledky mnohem vyšší, než kterých by mohlo být s dostupnou technikou a s ohledem na nejnovější poznatky lékařské vědy dosahováno. Ochrana zdraví se tak v ČSUP, ale i jinde dostala na úroveň nedůstojnou konce 20.století.

Za mimořádné společensky nebezpečné považujeme to, že kompetentní složky FMPE, za přispění odborové organizace a zdravotního personálu ZONZ UP a OHP UP, vykazují před veřejností neexistující stav, kupříkladu vykazováním mechanizovaných ražeb tam, kde jsou prováděny jiným, nepovoleným způsobem, vykazováním neexistujících ochranných pomůcek ap. Vedoucí pracovníci pak vydáváním vlastních resortních pokynů a příkazů obcházejí závazná ustanovení MZSV CSR, snižují tak účinnost předpisů pro ochranu zdraví při práci a tím svévolně vystavují pracující mnohem závažnějšímu zdravotnímu poškození a riziku práce, než jaké je považováno za únosné. Sami pak zavádějí další nezákonné praktiky k vlastnímu obohacování. Jednou z takových praktik je mj. zastírání skutečného stavu pracovní úrazovosti, když na zdraví poškození pracovníci jsou různými skrytými či otevřenými formami zastrasování nuceni k odmítnutí dávek nemocenského pojištění. Jinou nezákonnou praktikou je hromadné předstírání expozice v podzemí mnoha technicko-hospodářských pracovníků a tím získávání neoprávněného přímého hmotného prospěchu a nezaoloužených sociálních výhod. V oblasti sociální politiky a zdravotní péče je pracovníkům upírána celá řada oprávněných nároků, zatímco jiným jsou takové nároky přiznávány, aniž by splňovali předpoklady. Obzvláště v poslední době je za přispění právních institucí resortu, zdravotnických pracovníků ZONZ UP Příbram a odborových funkcionářů havířská obec systematicky obelhávána ku prospěchu organizace.

Vážený pane předsedo Federálního shromáždění, máme za to, že nelze na tosto mít dostatečné postihnout rozsah porušování zákonitosti a protisociální činnosti všech složek, které se na uvedeném stavu podílely. Jsme však přesvědčeni, že nejen z právního, ale i z morálního politického hlediska nelze připustit, aby okolnosti vzniku takového stavu, jakož i pokračující nezákonné jednání a pokusy o zatajení naznačených skutečností, zůstaly neobjasněny a viníci nepotrestáni. Vzhledem k tomu, že jsme do dnešního dne nenalezli dostatečnou oporu ani u nejvyšších stranických a státních činitelů, inatucí a justičních orgánů, požadujeme ustanovení parlamentní komise, která by zajistila řádné a důkladné přezkoušení naznačených, ale i mnoha dosud nevyjmenovaných závadových skutečností. Očekáváme, že k práci parlamentní komise budou přizváni jak naši zástupci, které sami určíme, tak i právníci Občanského fóra. Očekáváme, že z práce v komisi budou vyloučeni všichni, u nichž lze prokázat dosavadní předpojatost, včetně vedoucích pracovníků odborové organizace. Očekáváme, že k objektivnímu šetření budeme jako svědci přizváni všichni bez výjimky.

dne 10.12.1989

za správnost podpisů ručí: Jan Vácha, Ve vilkách 1759, 347 01 Tachov u Mariánských Lázní,
NE JENOM BITÍ

"Komunismus je bití", napsal lednový Vaculík, a většina souhlasila. Taktici a strategové vytýkali textu přílišnou radikálnost, levicové orientovaní pak pravičácký tón, neodpovídající autorové nepravdicécké minulosti. Listopad, kontinuálně na leden navazující, oba tábory po zásluze nerozoudil. Komunisté si připsali do péticépého erbu násilí další čárku. Poslední.

Ta zvani řadová zkoprněli. Sok ze ztráty moci je obrovský, nikoli však nevyčítelný. V "Právu, rudém už pouze od vlastního studu", abych neskromě ocitoval sám sebe se ozývá: Dávno jsme věděli, upozorňovali, nikdo nás ale nevyšlyšel. Co věděli, na co upozorňovali a jakou intenzitou, když dosáhli tak hubených výsledků? Čteno mezi řádky vycítají svým padlým špičkám spíše neschopnost reálného úsudku než faktické protilidové postoje. Kolik se jich ozvalo, když policie mlátila (také) do studentů dávno před letošním listopadem? V zájmu objektivity: kolik tenkrát protestovalo nekomunistů? Předatavte si několik tisíc demonstrovujících mániček nebo punků. Policie, milice, barety nebarety, všichni by svorně zalehli za bezzákluzové kanóny a prásk. Co Čech to muzikant by nevrušeně vykračoval na předplacený koncert či do hracího divadla. Scifi? Pouze trpká zkušenost posledního dvacetiletí.

Komunismus už nebude bytí, nemá na to. Snad bychom si už ani namlátit nenechali. On má však v arzenálech zbraní daleko horší. Používal jich vždy, když pendreký nebyly v módě: rány pod pás. Na ty by neměli zapomenout přede vším ti, kteří i za dnešní studenty bojovali a komunismem odjakživa a se zvednutým hledím. Nechtěl bych se dožít situace, kdy někteří budou jiným opět močit na hlavu a ti jiní budou vzhlížet k nebi a opět se ptát, zda nepraší.

(Jiří Fichj)

(Uzávěrka č.28: 14.12., 19.55 hod.)